

DR | GENERALDIREKTØREN

Maria Rørbye Rønn
DR Byen
Emil Holms Kanal 20
DK- 0999 København C
dr.dk

21.03.2024

Klage over 'Onkel Reje' i MGP 2024

Du har den 26. februar 2024 klaget over figuren 'Onkel Rejes' optræden i programmet 'MGP 2024' sendt den 24. februar 2024. Efter at redaktionen afviste din kritik, har du klaget videre til lytternes og seernes redaktør. Han har nu gennemgået sagen og skrevet en indstilling.

Jeg fremsender hermed indstillingen, hvis konklusion jeg er enig i.

Med venlig hilsen

Maria Rørbye Rønn

Kopi:

Journalen
Etikchef Anja Lundberg Andersen, DR KBU
Seniorkonsulent Mikkel Vincentz Pedersen, LSR
Redaktionschef Marlene Boel, DR KBU
Direktør Henrik Bo Nielsen, DR KBU

Sagen kort

En klager mente, at karakteren Onkel Rejes optræden i MGP 2024 sendt den 24. februar 2024 ikke var egnet for børn og havde karakter af voksenindhold med seksuelle referencer. Lytternes og seernes redaktør afviser kritikken af programmet. Onkel Rejes optræden i MGP 2024 er ikke i strid med DR's etiske retningslinjer for børneindhold, og karakterens optræden er ikke uegnet for børn og dermed i i strid med DR's etik. Klager har ikke dokumenteret, på hvilken måde indholdet skulle være skadeligt for børn og må derfor betragtes som klagers egen subjektive påstand. Klager får ikke medhold.

Gennemgang af sagen

Den 26. februar 2024 henvender _____ (herefter kaldet 'Klager') sig til DR gennem henvendelsessystemet med en klage over figuren 'Onkel Reje'. Klager mener, at karakteren gik over grænsen for børneunderholdning i forbindelse med DR's 'MGP 2024' sendt på DR1 og DRTV den 24. februar 2024 kl. 19:00. MGP er DR's musikkonkurrence for børn med optræden og musik. Programmets to værter var vært på Ultra Nyt Jonas Madsen og karakteren fra Ramasjang-universet 'Onkel Reje'. Klager giver udtryk for, at figuren Onkel Reje ikke kan skelne mellem passende underholdning for børn og for voksne – herunder underholdning, der bærer præg af seksuelle under- og overtoner.

DR's svar

Den 27. februar 2024 svarer redaktionschef i DR B&U Marlene Boel (MB), Klager. MB skriver blandt andet

"DR har en lang og stærk tradition for at lave børne-tv, som ikke kun er oplysende og sagligt med karakter af undervisning, men som også udmærker sig ved at have sjove, inddragende og absurde og nogle gange politiske ukorrekte elementer – uden det dog afviger fra det børnesyn, som vi er utroligt stolte af – nemlig at vi skal passe godt på børn og udfordre dem og spejle dem.

Sidstnævnte er Onkel Rejes karakter et vidne om. Jeg beklager, at du synes han går til- og nogle gange over grænsen, og vi er naturligvis lydhøre overfor alle diskussioner, som går på hvad vores børn bør eksponeres for. Det er altid sundt for os, at høre fra vores engagerede bruger og jeres input – om end det er ris eller ros- er også med til at give os gode overvejelser.

Karakteren Onkel Reje har i ti år været børnenes ven, inspireret til leg og skærpet børns opmærksomhed og nysgerrighed. Han er kontroversiel og har gennem tiden givet mange voksne kaffen galt i halsen. Men Onkel Reje er ikke lavet til voksne. Han er skabt til børnene og ser og oplever verden ud fra børns perspektiv. Han prutter, gider ikke gå i bad og finder på skøre påfund og hans komik er fræk og meget lig den humor som børnene i vores målgruppe dyrker. Han udspringer fra et absurd univers og det ved børnene godt. Om han er på sit sørøverskib, i sin hytte eller i et cirkustelt som kanonkonge, så tager han udgangspunkt i den absurde verden børn kender og elsker – altid med et komisk overdrev. Han er en vigtig og elsket del af Ramasjangs karakterunivers, hvor karaktererne hver især spejler danske børns humor, fantasi og lyst til eventyr og vi er taknemmelige for den værdi, som Onkel Reje har tilført DR, dansk børnekultur og børne-tv igennem et årti.

Videre afviser DR-redaktionschefen, at Onkel Reje-figuren fremsætter budskaber upassende for et børnepublikum.

Klager skriver til lytternes og seernes redaktør (LSR) d. 29. februar 2024. Klager skriver, at han finder DR's svar "afvandet" over klagen over Onkel Rejes optræden i showet. Klager henviser blandt andet til det lædertøj - eller bondage-tøj som Klager opfatter det - som figuren Onkel Reje er klædt ud i som upassende for et børnepublikum. Klager giver udtryk for, at børn ikke har godt af at se den form for, hvad Klager opfatter som, voksenunderholdning.

LSR bekræfter over for Klager d 1. marts 2024, at sagen bliver behandlet som en ankesag.

Procedure

Det følger af DR's etiske retningslinjer, at en klage skal være besvaret senest fire uger efter, at den er modtaget. Det er overholdt. Det skal være den ansvarlige chef, som svarer, hvilket også er tilfældet. Klagen skal svare på kritikken, hvilket også er sket. Der skal gives klagevejledning, hvilket også er tilfældet her.

LSR bemærker, at Klager ikke præciserer i sin henvendelse, hvilke brud på DR's etiske retningslinjer, der konkret sigtes til. Ligeledes er Klager ikke konkret og specifik i forhold til at angive, hvad det er for sekvenser i MGP 2024, som Klager finder grænseoverskridende og upassende for børn. Svaret fra DR er holdt i generelle vendinger, men det matcher den mangel på præcision, der er i Klagers anke.

DR's etiske retningslinjer om indhold til børn og unge

Jeg vil bemærke, at Klagers kritik i denne henvendelse er så overordnet, at den grænser til en kommentar, der ikke kan klagebehandles. Men da den kortfattede påstand rummer en beskyldning om, at programmet rummer indhold uegnet for børn, og DR har fundet anledning til at besvare klagen, vil jeg også her behandle klagepåstanden. Men det bemærkes, at klagen ikke rummer en konkretisering af de alvorlige påstande om brud på DR's etiske retningslinjer.

DR's etiske retningslinjer har et kapitel (10) om børn og unge, som også indeholder etiske retningslinjer for børn som seere, lyttere og brugere.

Heri står, at form og indhold skal være i overensstemmelse med målgruppens udvikling og behov. Det fremgår tillige, at DR ikke skal udsætte børn for pres om voksen adfærd. I DR's etik står blandt andet: *"Børns leg er ofte påvirket af, hvad de oplever på DR's platforme. DR er derfor bevidst om ikke at vise situationer eller detaljeret beskrive teknikker, som kan udvikle sig livstruende, hvis de kopieres af børn. Sker det alligevel, bør det efterfølges af advarsler."*

"I forbindelse med omtale af vold, ulykker, krig og katastrofer bør der tages særlige hensyn til børn. Det samme gælder, når det drejer sig om sex" fremgår det.

Indstilling fra lytternes og seernes redaktør

Klager kritiserer karakteren Onkel Rejes optræden i MGP 2024. Klager skriver tillige, at svaret fra DR på Klagers kritik ikke er tilfredsstillende.

Klager mener, at der sker en sammenblanding af voksen- og børneindhold i udsendelsen og at Onkel Reje ikke kan *"skelne mellem voksen og børne underholdning"*. Her henviser Klager blandt andet til brugen af en 'numsekanon.'

Det er DR's ret at tilrettelægge børneprogrammer, som DR ønsker det. Det ligger i, at redigeringsretten ligger hos mediet. DR har i sine etiske retningslinjer et kapitel (10), der drejer sig om børn og unge. Herunder er det også et selvstændigt afsnit om børn som seere, lyttere og brugere. Redigeringsretten er uantastet, men skal ske inden for rammerne af DR's egne etiske retningslinjer.

Det er LSR's vurdering, at DR fyldestgørende svarer på Klagers klage til DR. DR ved MB redegør for DR's tanker og overvejelser bag karakteren Onkel Reje. Lige som DR forholder sig til den kritik Klager rejser af karakteren Onkel Reje. Klager får ikke medhold i denne kritik af DR's svar.

Der er intet i Onkel Reje-karakterens optræden i MGP 2024, der er pornografisk eller har seksuel karakter. Onkel Reje gennemfører en form for cirkusnummer med værten, hvor et kendt trick med at "oversave en dame" her bliver udført med nogle – påståede - skarpe plader. Værten bliver bedt om – inden i kassen – at tage sine bukser af, og klimaks nås, når Onkel Reje kan vise en (kunstig)bagdel, som er "skåret af". Det tilkommer ikke LSR at bedømme morskabsværdien i dette, men det er ikke pornografisk. Det er en form for trylletrick, hvor der her sker en "oversavning" af en bagdel. Samme Onkel Reje gennemfører et musiknummer med Heavy Metal, men heller ikke det kan karakteriseres som pornografisk. Figuren Onkel Reje fremsætter ikke ytringer hverken i forbindelse med tryllesnummeret eller musiknummeret, der er i strid med DR's etik.

Onkel Reje er, som MB også påpeger i sit svar til Klager, "*kontroversiel*" og ikke lavet til voksne. Karakteren er ifølge DR skabt til børn og Onkel Reje "*ser og oplever verden ud fra børns perspektiv*". MB påpeger, at "*Han prutter, gider ikke gå i bad og finder på skøre påfund og hans komik er fræk og meget lig den humor som børnene i vores målgruppe dyrker*". DR skriver, at karakteren Onkel Reje udspringer fra et absurd univers, og at det er noget, børnene er klar over. Der er tale om et komisk overdrev i et børneunivers. Der er klart tale om en voksenfigur, som i en sketch beder den anden vært tage bukserne af, og der fremtrylles en attrapbagdel. Men det er ikke LSR vurdering, at dette er upassende indhold. Der findes ikke retningslinjer, som gjorde det klart, at børneindhold ikke må rumme referencer til nøgenhed, bagdele m.m. En påstand om at alene de her nævnte elementer ville kunne ses som en overskridelse af de etiske grænser for børneindhold, ville sætte meget stærke begrænsninger på DR's redaktionelle frihed og ytringsfrihed. Set i sammenhængen får Klager ikke medhold i, at der i programmet sker en sammenblanding af voksen- og børneindhold på en sådan måde, at det overskrider DR's etiske retningslinjer. Universet omkring Ramasjang er karakteriseret ved tydeligt overdrevne og tegnede karakterer med afsæt i et fiktivt og karikeret univers. Klagers påstand om, at karakterens adfærd i programmet 'MGP 2024' skulle kunne have betydning for børns adfærd og velfærd, er Klagers egen subjektive påstand, der ikke underbygges eller dokumenteres og derfor her må betragtes som en personlig betragtning fra Klagers side. Klager omtaler desuden Onkel Rejes omtale af en "numsekanon", men en sådan omtales ikke i den påklagede udsendelse.

Det er LSR's vurdering, at de forhold, som Klager henvender sig om vedrørende karakteren Onkel Rejes medvirken i MGP2024, ikke er i strid med DR's etiske retningslinjer for børneindhold

Konklusion og sammenfatning

En klager har indsendt en klage til DR vedrørende karakteren Onkel Rejes optræden som medvært i MGP 2024. Klager finder Onkel Rejes adfærd upassende og indholdet ikke egnet for børn. LSR giver ikke Klager medhold i kritikken, og LSR finder ikke de forhold, Klager peger på i strid med DR's etiske retningslinjer for børneindhold.

Det er LSR's vurdering, at der ikke i Onkel Reje-karakterens optræden i MGP 2024, er indhold der er pornografisk eller har seksuel karakter og dermed i strid med DR's etik. Onkel Reje er, som DR også påpeger svaret til Klager, ikke målrettet voksne, men skabt til børn. I programmet opfører Onkel Reje et trylletrick, hvor den voksne medvært bliver bedt om at afføre sig sine bukser (skjult i en boks), og bagefter skal det se ud som om, at værten har fået skåret sin bagdel af. En variant over trylletricket med "den oversavede dame". Nummeret har ikke seksuelle referencer.

LSR vurderer ikke at omtale af en værts nøgenhed eller bagdel er i strid med DR's etik. LSR lægger til grund, at DR selv påpeger, at karakteren udspringer af et komisk og absurd univers, som målgruppen kender. Klager får ikke medhold i, at der i den påklagede udsendelse sker en sammenblanding af voksen- og børneindhold eller at DR's etiske retningslinjer for indhold for børn og unge er overtrådt.

Klager får ikke medhold.

Jesper Termansen, den 20. marts 2024